

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗРЫН ХАРЬЯА
ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дарви сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ХОА-2022/04/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn
Улаанбаатар хот
2022 он

Тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар
Утас: 70433061
Цахим хаяг: Boldbaatar.Kh @audit.gov.mn
Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн
Утас: 70432545
Цахим хаяг: tsetsegsuren.a@audit.gov.mn
Аудитор: Д.Эрдэнэцэцэг
Утас: 70432545
цахим хаяг: erdenetsetsegd@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл.....	4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	5
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	7
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	8
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	11
3. Аудитын тайлан	14
3.1 Ерөнхий зүйл	14
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт.....	14
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	15
3.4 Материаллаг байдал	15
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	15
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	17
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.....	20
3.8 Аудитын гол асуудал	20
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	20
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт.....	20
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	21
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	21
4. Аудитын илрүүлэлт.....	21
4.1 Залруулсан алдаа	22
4.2 Төлбөрийн акт.....	22
4.3 Албан шаардлага	
4.4 Зөвлөмж	23
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	255

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
НА	Нотлох ажил
УТХО	Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
УТХО	Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
ЗДТГ	Засаг даргын тамгын газар
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан
СХС	Сум хөгжүүлэх сан
ХХААХҮС	Хүнс хөдөө аж ахуй хөнгөн үйлдвэрийн сайд
БСУГ	Боловсрол соёл урлагийн газар
СӨБ	Сургуулийн өмнөх боловсрол

Хүснэгтийн товьёг

№	Тайлбар	Хуудасны дугаар
Хүснэгт -1	Санхүүгийн байдлын тайлан	16
Хүснэгт -2	Авлагын үлдэгдэл	18
Хүснэгт -3	Төсвийн төлөвлөгөө, гүйцэтгэл	19
Хүснэгт -4	Татварын орлогын төлөвлөгөө, гүйцэтгэл	21
Хүснэгт -5	Аудитад хамрагдсан байгууллагын алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	23
Хүснэгт -6	Түүвэрт хамрагдсан байгууллагын алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	24

**ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

84000 Цаибагарав бөг. Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

2022.03.25 № 2/94
тншй _____ -ны № _____ -т

ДАРВИ СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГА О.ГАНЦООЖ ТАНАА

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Дарви сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дарви сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБӨУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Х.БОЛДБААТАР

021070063

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн нэгтгэсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,707,762,312.24	2,681,748,322.34
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	1,096,574,448.36	1,495,127,522.43
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	1,096,574,448.36	1,495,127,522.43
31210	Төгрөг	1,096,574,448.36	1,495,127,522.43
31211	Төрийн сангийн харилцах	1,096,574,448.36	1,494,968,853.43
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	0	158,669.00
33	АВЛАГА	331,827,196.09	806,160,509.49
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	449,652.09	506,526.09
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	132,481,600.00	469,832,402.40
33400	Зээлийн хүүгийн авлага	6,486,224.00	3,630,883.00
33500	Бусад авлага	684,290.00	209,089,700.00
33510	Байгууллагаас авах авлага	684,290.00	209,089,700.00
33600	Зээлийн авлага	191,725,430.00	123,100,998.00
33610	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	191,725,430.00	123,100,998.00
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	191,725,430.00	123,100,998.00
34	УРЬДЧИЛГАА	330,000.00	13,330,000.00
34600	Урьдчилж гарсан зардал	330,000.00	330,000.00
34710	Урьдчилгаа тооцоо	0	13,000,000.00
34712	Үндсэн хөрөнгө бэлтгэх урьдчилгаа	0	13,000,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	279,030,667.79	367,130,290.42
35100	Түүхий эд материал	9,838,394.79	44,763,098.42
35130	Эм боох материал	9,838,394.79	44,763,098.42
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	1,302,000.00	6,729,339.00
35400	Хангамжийн материал	226,702,273.00	261,115,853.00
35410	Бичиг хэргийн материал	2,731,000.00	2,611,000.00
35420	Аж ахуйн материал	830,700.00	4,835,750.00
35460	Хүнсний материал	16,545,660.00	28,768,250.00
35470	Бусад хангамжийн материал	206,594,913.00	224,900,853.00
35600	Мал амьтад	41,188,000.00	54,522,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	7,222,525,321.59	7,497,885,780.84
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	7,222,525,321.59	7,497,885,780.84
39200	Биет хөрөнгө	7,085,016,321.67	7,361,576,780.98
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	6,922,802,529.30	7,151,903,971.30
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-620,527,285.97	-854,593,965.70
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	272,676,394.00	437,836,394.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-148,320,878.92	-193,369,757.86
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	768,916,338.04	787,311,873.01
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-541,812,431.00	-517,122,866.80
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	485,166,808.00	485,603,328.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-225,554,710.35	-222,387,021.02
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	0	125,000,000.00
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	791,350.00	791,350.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	117,363,173.85	117,363,173.85
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-20,183,144.60	-32,182,577.12
39217	Ном	73,698,179.32	75,422,879.32
39300	Биет бус хөрөнгө	137,508,999.92	136,308,999.86
39301	Програм хангамж	8,870,000.00	8,870,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,395,000.08	-3,595,000.14

39303	Бусад биет бус хөрөнгө	131,034,000.00	131,034,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	8,930,287,633.83	10,179,634,103.18
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	128,490,679.32	434,318,488.60
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	128,490,679.32	434,318,488.60
41300	Өглөг	128,490,679.32	434,318,488.60
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	605,097.00	6,031,086.20
41360	Бусад өглөг	127,331,600.00	428,287,402.40
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	124,481,600.00	425,437,402.40
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	2,850,000.00	2,850,000.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	8,801,796,954.51	9,745,315,614.58
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	8,801,796,954.51	9,745,315,614.58
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	2,709,114,415.54	2,709,114,415.54
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	2,798,062,685.86	3,742,913,146.07
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,817,853,505.76	3,002,562,858.00
51220	Тайлант үеийн үр дүн	980,209,180.10	740,350,288.07
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	3,294,619,853.11	3,293,288,052.97
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	8,930,287,633.83	10,179,634,103.18

2.2 Аудит хийсэн нэгтгэсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	5,183,676,847.98	5,352,382,498.60
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	99,156,565.13	163,056,062.33
110	Орлогын албан татвар	86,422,751.81	109,480,274.33
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	86,422,751.81	109,480,274.33
110002	Үйл ажиллагааны орлого	5,741,444.28	30,839,622.05
110003	Хөрөнгийн орлого	44,627,981.53	51,860,769.76
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	1,170,000.00	14,547,000.00
110008	Шууд бус орлого	34,883,326.00	12,232,882.52
113	Хөрөнгийн албан татвар	2,311,000.00	41,734,800.00
113002	Бууны албан татвар	2,311,000.00	2,648,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	0	39,086,800.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	10,422,813.32	11,840,988.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	6,768,147.32	7,439,880.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	2,670,960.00	4,463,380.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	2,843,187.32	1,905,600.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	1,254,000.00	1,070,900.00
1181	Газрын төлбөр	815,466.00	717,808.00
118101	Газрын төлбөр	815,466.00	717,808.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	2,839,200.00	3,683,300.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	290,000.00	1,000,000.00
118204	Байгалийн ургамлын нөөц ашигласны төлбөр	2,549,200.00	2,683,300.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	661,188,654.85	1,112,671,670.27
120	Нийтлэг татварын бус орлого	661,188,654.85	1,112,671,670.27
120003	Торгуулийн орлого	655,000.00	10,446,500.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	187,520,912.11	378,165,708.34
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,424,000.00	792,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	185,471,912.11	377,373,708.34
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	454,713,672.74	711,034,603.93

120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	18,299,070.00	13,024,858.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	4,423,331,628.00	4,076,654,766.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,684,199,800.00	1,708,283,900.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,684,199,800.00	1,708,283,900.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	121,024,363.00	438,259,037.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	3,150,000.00	17,100,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	77,278,128.00	25,600,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	23,086,665.00	168,556,707.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	17,509,570.00	46,862,330.00
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого	0	180,140,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	2,574,355,200.00	1,898,739,069.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	584,802,700.00	496,774,600.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	1,313,423,000.00	1,401,964,469.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	30,466,550.00	31,372,760.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	30,466,550.00	31,372,760.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	4,203,467,667.88	4,576,934,182.36
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,203,467,667.88	4,576,934,182.36
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,402,569,178.88	4,426,802,672.36
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,666,737,365.90	1,697,886,819.93
210101	Үндсэн цалин	1,207,163,216.60	1,239,133,268.79
210102	Нэмэгдэл	328,881,486.00	352,755,098.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,129,000.00	5,037,000.00
210104	Урамшуулал	106,031,096.00	96,795,722.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	19,532,567.30	4,165,731.14
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	185,954,583.33	209,010,614.75
210201	Тэтгэврийн даатгал	144,306,990.31	147,073,262.46
210202	Тэтгэмжийн даатгал	16,120,118.25	17,116,600.93
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	12,852,414.58	13,683,200.77
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,020,178.21	3,182,963.87
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,654,881.98	27,954,586.72
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	199,046,536.50	202,625,245.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	14,683,493.00	18,354,345.00
210302	Түлш, халаалт	183,774,154.50	183,029,300.00
210303	Цэвэр, бохир ус	588,889.00	1,241,600.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	741,617,894.83	1,549,775,774.25
210401	Бичиг хэрэг	9,489,742.00	7,532,851.00
210402	Тээвэр, шатахуун	47,018,385.50	79,877,946.69
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,256,117.00	4,933,640.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,095,600.00	3,854,690.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,247,836.33	9,379,611.96
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	10,018,654.00	13,484,054.00
210409	Бараа материал шилжүүлсний зардал	664,491,560.00	1,430,712,980.60
2105	Нормативт зардал	104,566,151.21	176,241,025.53
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	39,588,444.21	123,008,295.53

210502	Хоол, хүнс	58,482,867.00	46,625,710.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	6,494,840.00	6,607,020.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,697,989.00	17,373,700.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,216,500.00	7,352,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	114,550.00	375,000.00
210604	Урсгал засвар	4,366,939.00	9,646,700.00
2107	Томилолт, зочны зардал	5,812,276.00	3,446,800.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,205,176.00	3,446,800.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	23,307,593.00	20,177,874.31
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	20,130,904.00	16,883,486.31
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,979,229.00	1,721,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	300,000.00	445,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	464,960.00	227,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	55,000.00	38,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,500.00	354,800.00
210807	Газрын төлбөр	0	8,588.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	375,000.00	500,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	467,828,789.11	550,264,818.59
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	79,049,394.00	140,592,719.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,271,330.00	7,365,146.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	384,508,065.11	402,306,953.59
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	800,898,489.00	150,131,510.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	65,624,900.00	82,991,988.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	14,335,156.00	19,843,600.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	32,391,400.00	12,965,200.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0	18,759,588.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	18,642,409.00	31,423,600.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	45,858,374.00	67,139,522.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	35,865,274.00	59,025,642.00
213505	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд хийсэн санхүүжилт	9,993,100.00	8,113,880.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	980,209,180.10	775,448,316.24
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	0	35,098,028.17
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	0	35,098,028.17
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	980,209,180.10	740,350,288.07

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,709,114,415.54	3,294,874,237.87	1,818,062,371.00	7,822,051,024.41
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0	0	-208,865.24	-208,865.24
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,709,114,415.54	3,294,874,237.87	1,817,853,505.76	7,821,842,159.17

4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	-254,384.76	0	-254,384.76
9	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	980,209,180.10	980,209,180.10
10	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,709,114,415.54	3,294,619,853.11	2,798,062,685.86	8,801,796,954.51
11	2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	2,709,114,415.54	3,294,619,853.11	2,798,062,685.86	8,801,796,954.51
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0	0	204,500,172.14	204,500,172.14
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,709,114,415.54	3,294,619,853.11	3,002,562,858.00	9,006,297,126.65
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	-1,331,800.14	0	-1,331,800.14
19	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	740,350,288.07	740,350,288.07
20	2021 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	2,709,114,415.54	3,293,288,052.97	3,742,913,146.07	9,745,315,614.58

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,973,577,090.24	4,680,486,481.67
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	99,156,565.13	163,056,062.33
110	Орлогын албан татвар	86,422,751.81	109,480,274.33
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	86,422,751.81	109,480,274.33
110002	Үйл ажиллагааны орлого	5,741,444.28	30,839,622.05
110003	Хөрөнгийн орлого	44,627,981.53	51,860,769.76
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	1,170,000.00	14,547,000.00
110008	Шууд бус орлого	34,883,326.00	12,232,882.52
113	Хөрөнгийн албан татвар	2,311,000.00	41,734,800.00
113002	Бууны албан татвар	2,311,000.00	2,648,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	0	39,086,800.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	10,422,813.32	11,840,988.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	6,768,147.32	7,439,880.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	2,670,960.00	4,463,380.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	2,843,187.32	1,905,600.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	1,254,000.00	1,070,900.00
1181	Газрын төлбөр	815,466.00	717,808.00
118101	Газрын төлбөр	815,466.00	717,808.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	2,839,200.00	3,683,300.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	290,000.00	1,000,000.00
118204	Байгалийн ургамлын нөөц ашигласны төлбөр	2,549,200.00	2,683,300.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	202,750,112.11	483,170,653.34
120	Нийтлэг татварын бус орлого	202,750,112.11	483,170,653.34
120003	Торгуулийн орлого	655,000.00	10,446,500.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	202,095,112.11	472,724,153.34
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,424,000.00	792,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	200,671,112.11	471,932,153.34
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,671,670,413.00	4,034,259,766.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,684,199,800.00	1,708,283,900.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,684,199,800.00	1,708,283,900.00

1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	58,778,363.00	395,864,037.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	3,150,000.00	17,100,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХхөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	15,032,128.00	54,984,260.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	23,086,665.00	168,556,707.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	17,509,570.00	15,478,070.00
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого	0	139,745,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,898,225,700.00	1,898,739,069.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	584,802,700.00	496,774,600.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	1,313,423,000.00	1,401,964,469.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	30,466,550.00	31,372,760.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	30,466,550.00	31,372,760.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,484,205,598.00	2,787,250,347.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,484,205,598.00	2,787,250,347.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,387,111,586.00	2,629,765,238.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,651,880,200.00	1,676,106,976.00
210101	Үндсэн цалин	1,107,835,723.00	1,128,057,341.00
210102	Нэмэгдэл	412,570,977.00	411,061,751.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	6,336,000.00	5,219,516.00
210104	Урамшуулал	90,820,800.00	92,873,368.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	34,316,700.00	38,895,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	213,804,297.00	227,770,272.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	192,604,897.00	159,610,812.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,725,000.00	18,347,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,126,500.00	13,461,200.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,031,700.00	3,365,500.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,316,200.00	32,985,460.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	200,000,151.00	202,871,707.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	17,537,411.00	18,115,607.00
210302	Түлш, халаалт	181,394,060.00	182,809,700.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,068,680.00	1,946,400.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	64,749,800.00	81,774,713.00
210401	Бичиг хэрэг	6,953,700.00	7,047,538.00
210402	Тээвэр, шатахуун	44,770,800.00	58,585,355.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,737,700.00	6,460,800.00
210404	Ном, хэвлэл	562,400.00	366,600.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,558,600.00	5,551,419.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,166,600.00	3,763,001.00
2105	Нормативт зардал	128,602,247.00	213,279,720.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	33,985,250.00	134,469,000.00
210502	Хоол, хүнс	86,258,897.00	58,703,300.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	8,358,100.00	20,107,420.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,215,300.00	18,724,000.00

210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,000,000.00	9,020,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	300,000.00	267,000.00
210604	Урсгал засвар	2,915,300.00	9,437,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6,299,700.00	8,488,700.00
210702	Дотоод албан томилолт	6,299,700.00	8,488,700.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	30,949,596.00	28,507,828.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	27,779,896.00	25,003,828.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,269,000.00	1,721,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	300,000.00	445,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	355,000.00	210,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	55,000.00	55,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	543,700.00	450,000.00
210807	Газрын төлбөр	147,000.00	123,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	500,000.00	500,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	83,610,295.00	172,241,322.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	77,521,095.00	166,009,822.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,089,200.00	6,231,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	97,094,012.00	157,485,109.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	51,235,638.00	90,345,587.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	17,969,738.00	26,573,799.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	32,391,400.00	12,965,200.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0	18,759,588.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	874,500.00	32,047,000.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	45,858,374.00	67,139,522.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	35,865,274.00	59,025,642.00
213505	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд хийсэн санхүүжилт	9,993,100.00	8,113,880.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	1,489,371,492.24	1,893,236,134.67
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	619,406,560.00	1,465,483,060.60
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	619,406,560.00	1,465,483,060.60
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	619,406,560.00	1,465,483,060.60
220001	Барилга байгууламж	136,233,940.00	1,000,484,991.60
221001	Их засвар	130,089,700.00	192,849,789.00
222001	Тоног төхөөрөмж	166,146,920.00	41,662,850.00
223001	Бусад хөрөнгө	169,775,000.00	191,715,350.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	17,161,000.00	38,770,080.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-619,406,560.00	-1,465,483,060.60
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	-21,200,000.00	-29,200,000.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	21,200,000.00	29,200,000.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	21,200,000.00	29,200,000.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	848,764,932.24	398,553,074.07

101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	247,809,516.12	1,096,574,448.36
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	1,096,574,448.36	1,495,127,522.43

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	ЗГСУМС гүйцэтгэл	Гүйцэтгэл зөрүү
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	5,318,703,600.00	3,821,651,218.60	2,365,921,018.00	1,455,730,200.60
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,432,429,100.00	2,365,738,238.00	2,365,921,018.00	-182,780.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,392,121,000.00	2,325,430,138.00	2,325,612,918.00	-182,780.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,694,740,600.00	1,668,859,351.00	1,668,859,351.00	0
210101	Үндсэн цалин	1,127,729,500.00	1,121,143,482.00	1,121,143,482.00	0
210102	Нэмэгдэл	424,486,600.00	410,727,985.00	410,727,985.00	0
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	6,048,000.00	5,219,516.00	5,219,516.00	0
210104	Урамшуулал	97,581,500.00	92,873,368.00	92,873,368.00	0
210105	Гэрээт ажлын хөлс	38,895,000.00	38,895,000.00	38,895,000.00	0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	228,790,200.00	226,392,660.00	226,392,660.00	0
210201	Тэтгэврийн даатгал	161,000,300.00	158,233,200.00	158,233,200.00	0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	16,947,400.00	18,347,300.00	18,347,300.00	0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	13,557,900.00	13,461,200.00	13,461,200.00	0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,389,700.00	3,365,500.00	3,365,500.00	0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	33,894,900.00	32,985,460.00	32,985,460.00	0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	205,117,700.00	202,871,707.00	202,871,707.00	0
210301	Гэрэл, цахилгаан	19,961,600.00	18,115,607.00	18,115,607.00	0
210302	Түлш, халаалт	182,809,700.00	182,809,700.00	182,809,700.00	0
210303	Цэвэр, бохир ус	2,346,400.00	1,946,400.00	1,946,400.00	0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	67,342,500.00	67,272,300.00	67,272,300.00	0
210401	Бичиг хэрэг	5,501,700.00	5,501,700.00	5,501,700.00	0
210402	Тээвэр, шатахуун	48,311,500.00	48,311,500.00	48,311,500.00	0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,271,400.00	6,185,800.00	6,185,800.00	0
210404	Ном, хэвлэл	426,200.00	366,600.00	366,600.00	0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,735,800.00	3,810,800.00	3,810,800.00	0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,095,900.00	3,095,900.00	3,095,900.00	0
2105	Нормативт зардал	117,281,200.00	88,956,720.00	89,033,000.00	-76,280.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	29,738,500.00	29,701,000.00	29,701,000.00	0
210502	Хоол, хүнс	80,359,000.00	52,148,300.00	52,148,300.00	0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	7,183,700.00	7,107,420.00	7,183,700.00	-76,280.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	6,204,000.00	6,204,000.00	6,204,000.00	0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,000,000.00	1,000,000.00	1,000,000.00	0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	267,000.00	267,000.00	267,000.00	0
210604	Урсгал засвар	4,937,000.00	4,937,000.00	4,937,000.00	0
2107	Томилолт, зочны зардал	8,596,600.00	8,488,700.00	8,595,200.00	-106,500.00
210702	Дотоод албан томилолт	8,596,600.00	8,488,700.00	8,595,200.00	-106,500.00

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	22,179,200.00	19,535,600.00	19,535,600.00	0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	18,675,200.00	16,031,600.00	16,031,600.00	0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,721,000.00	1,721,000.00	1,721,000.00	0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	445,000.00	445,000.00	445,000.00	0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	210,000.00	210,000.00	210,000.00	0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	55,000.00	55,000.00	55,000.00	0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	450,000.00	450,000.00	450,000.00	0
210807	Газрын төлбөр	123,000.00	123,000.00	123,000.00	0
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	500,000.00	500,000.00	500,000.00	0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	41,869,000.00	36,849,100.00	36,849,100.00	0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	35,175,900.00	30,881,600.00	30,881,600.00	0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,693,100.00	5,967,500.00	5,967,500.00	0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	40,308,100.00	40,308,100.00	40,308,100.00	0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	40,308,100.00	40,308,100.00	40,308,100.00	0
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	26,495,900.00	26,495,900.00	26,495,900.00	0
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	12,965,200.00	12,965,200.00	12,965,200.00	0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	847,000.00	847,000.00	847,000.00	0
220001	Барилга байгууламж	2,177,500,000.00	1,000,484,991.60	1,000,484,991.60	0
221001	Их засвар	424,551,500.00	192,849,789.00	192,849,789.00	0
222001	Тоног төхөөрөмж	40,000,000.00	41,662,850.00	41,662,850.00	0
223001	Бусад хөрөнгө	194,223,000.00	191,715,350.00	191,715,350.00	0
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	50,000,000.00	29,200,000.00	29,200,000.00	0
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	5,318,703,600.00	4,239,417,640.34	2,365,921,018.00	1,873,496,622.34
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,708,283,900.00	1,649,258,258.00	2,333,356,258.00	-684,098,000.00
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	0	0	684,098,000.00	-684,098,000.00
310003	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,708,283,900.00	1,649,258,258.00	1,649,258,258.00	0
320002	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	1,401,964,500.00	1,401,964,469.00	1,401,964,469.00	0
33	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	32,060,900.00	31,372,760.00	31,372,760.00	0
330002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	32,060,900.00	31,372,760.00	31,372,760.00	0
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	1,485,815,000.00	472,724,153.34	1,192,000.00	471,532,153.34
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	605,000.00	792,000.00	792,000.00	0
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	447,623,000.00	471,932,153.34	471,932,153.34	0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	ТЗ цэвэр дүн
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	121,024,363.00	427,089,628.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	104,919,363.00	388,502,328.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	74,456,297.00	304,335,100.00

2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		7,247,625.00
210101	Үндсэн цалин		6,913,859.00
210102	Нэмэгдэл		333,766.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,046,806.00	1,377,612.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	1,046,806.00	1,377,612.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,500,000.00	14,502,413.00
210401	Бичиг хэрэг		1,545,838.00
210402	Тээвэр, шатахуун		10,273,855.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр		275,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал		1,740,619.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,500,000.00	667,101.00
2105	Нормативт зардал	9,154,450.00	124,323,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	9,154,450.00	104,768,000.00
210502	Хоол, хүнс		6,555,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл		13,000,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		12,520,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		8,020,000.00
210604	Урсгал засвар		4,500,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		8,972,228.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		8,972,228.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		135,392,222.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3437846.00	135,128,222.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3437846.00	264,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	59317195.00	84,167,228.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	59317195.00	50,037,487.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	30463066.00	77,899.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	164200.00	18,759,588.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	164200.00	31,200,000.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	30298866.00	34,129,741.00
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	30298866.00	34,129,741.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	16105000.00	38,587,300.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	16105000.00	38,587,300.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	16105000.00	38,587,300.00
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	121024363.00	427,248,297.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	121024363.00	427,248,297.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	3150000.00	17,100,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	77278128.00	54,984,260.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	23086665.00	168,556,707.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	17509570.00	46,862,330.00
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого		139,745,000.00
III	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)		158,669.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		158,669.00

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Дарви сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдэд авлага, татварын болон татварын бус орлого бүрдүүлэлт, анхан шатны баримтын бүрдүүлэлт дутуу, дотоод хяналт сул, бараа материалын тайлан гаргалт, шатахууны тооцоо бодох, алданги тооцох, орон нутгийн хөгжлийн сангийн үйл ажиллагаатай холбоотой зөвлөмж тусгасан болно.

Аудитыг аудитор Д.Эрдэнэцэцэг 2022 оны 3 дугаар сарын 18-наас 2022 оны 03 дугаар сарын 25-ны хооронд гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер А.Цэцэгсүрэн, газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Х.Болдбаатар нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Дарви сумын Засаг дарга 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 2 дугаар сарын 22-ний өдрийн 1/31 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Дарви сумын засаг дарга нь “Хүний хөгжлийг дэмжсэн стандарттай Дарви сумын төлөө хамтдаа” гэсэн эрхэм зорилгын дор үйл ажиллагааны чиглэл зорилтоо тодорхойлон ажиллажээ.

Дээрх эрхэм зорилгынхоо хүрээнд дор дурдсан үйл ажиллагааны стратегийн зорилтыг хэрэгжүүлэхээр тодорхойлсон байна. Үүнд:

- *Ковид цар тахлаас үүдэлтэй хүндрэлийг даван туулах*
- *Эрүүл мэнд, боловсрол, биеийн тамир спорт гэсэн дэд хөтөлбөрийг хөгжүүлэх*
- *Хөдөлмөр нийгэм хамгаалах зорилгоор ард иргэдийг хөгжүүлэх*
- *Эдийн засгийн хүрээнд санхүү төсвийн зохицуулалт, төсвийн урсгал болон хөрөнгө оруулалтын зардлыг ил тод хэмнэлттэй зарцуулах*
- *Засаглалын бодлогын хүрээнд цахим мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангах ажиллах*
- *Ногоон хөгжлийн бодлогын хүрээнд байгаль хамгаалах нөхөрлөлийн тоог нэмэгдүүлэх, газар тариалангийн үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх, хөрсний доройтлыг сэргээх, хамгаалах,*

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- *Малын тоо толгойн албан татварын тухай хууль*
- *Нийгмийн даатгалын сангийн 2021 оны төсвийн тухай хууль*
- *Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн 2021 оны төсвийн тухай хууль*
- *Коронавируст халдвар /ковид-19/-ын цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх, нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай*

- *Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоолоор “төсвийн хэмнэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай”*

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөө багатай байна.

Сумын нэгтгэсэн санхүүгийн тайланд мөрдөх тусгайлан баталсан Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг байхгүй бөгөөд Сангийн яамнаас гаргасан бодлого шийдвэрүүдийг хэрэгжүүлэн и-баланс цахим программ хангамж ашиглан холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцүүлэн, үйл ажиллагааны онцлогт тохируулан ашиглаж байна.

Дарви сумын Засаг даргын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2021 онд санхүүгийн үйл ажиллагаанд аймгийн Засаг даргын дэргэдэх санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын албанаас дотоод хяналт хэрэгжүүлээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд тусалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Дарви сумын ТТЗ-ын 2021 оны нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлаар сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн нийт орлогын 5353.2 сая төгрөгөөс 2 хувиар тооцон 107.1 сая төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцон, санхүүгийн тайлангийн түвшинд гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 85.6 сая төгрөгөөр тогтоолоо.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Дарви сумын ТТЗ-ын 2021 оны нэгтгэсэн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 1023.7 сая төгрөгөөр буюу 11.4 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан мөнгөн хөрөнгө, авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, өр төлбөр, цэвэр өмчийн дансууд байна. Санхүүгийн байдлын тайланг хүснэгтээр харуулбал:

Хүснэгт №1. Санхүүгийн байдлын тайлан

/сая. төгрөг/

Тайлангийн үзүүлэлтүүд	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт	
Мөнгөн хөрөнгө	1,096.6	1,495.1	(398.5)	136.3
Авлага	352.5	614.4	(261.9)	174.3
Бараа материал	279.1	367.1	(88.0)	131.5
Үндсэн хөрөнгө	7,222.6	7,497.9	(275.3)	103.8
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	8,950.8	9,974.5	(1,023.7)	111.4
Богино хугацаат ер төлбөр	149.1	434.3	(285.2)	291.3
Цэвэр хөрөнгө, өмч	8,801.7	9,540.2	(738.5)	108.4
ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	8,950.8	9,974.5	(1,023.7)	111.4

Эх сурвалж: Дарви сумын ТТЗ-ын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 1096.6 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 1495.1 сая төгрөг болж 398.5 сая төгрөгөөр буюу 36.3 хувиар өссөн байна. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлд байгаа 1495.1 сая төгрөг нь Төрийн сангийн харилцах дансанд байршиж байна.

3.5.2 Авлага

Авлага дансны эхний үлдэгдэл 352.4 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 806.2 сая төгрөг болж 453.8 сая төгрөг буюу 70 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт №2. Авлагын үлдэгдэл

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Ажиллагчидтай холбогдсон авлага		1.1	0.8
Байгууллагаас авах авлага		20.6	4.0
Хувь хүмүүсээс авах авлага		6.5	13.3
Урьдчилж гарсан зардлын авлага		132.5	665.0
Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага		191.7	123.1
Дүн		352.4	806.2

Эх сурвалж: Дарви сумын ТТЗ-ын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Авлагын үлдэгдэлд 806.2 сая төгрөгийн насжилт өндөртэй байгаа авлагын дийлэнхийг ОНХС-ийн урьдчилж гарсан зардлын авлага 683.1 сая төгрөг, сум хөгжүүлэх сангийн зээл 123.1 сая төгрөгийн зээл, зээлийн хүүгийн авлага эзэлж байна. Оны эхэнд 191.7 сая төгрөгийн зээлийн авлагын үлдэгдэлтэй байсан ба тайланд 68.6 сая төгрөгийн зээл төлөгдөж 25.0 сая төгрөгийн зээл олгогдож оны эцэст 123.1 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна. Малжуулах төсөл хөтөлбөрийн хүрээнд 30.0 сая төгрөгийн санхүүжилт олгосон байна. СХС-ийн 88.3 сая төгрөгийн насжилт өндөртэй хугацаа хэтэрсэн авлагын үлдэгдэлтэй байна. Тариалан эрхлэгчдийг дэмжих сангаас авсан Виктор 410 комбайныг Ди БиЭм лизинг ХХК-тай худалдан авах гэрээ хийн урьдчилж 205.1 сая төгрөгийн санхүүжилт олгоод урьдчилж гарсан зардлын авлагаар бүртгээгүй байгааг аудитын хугацаанд залрууллаа

3.5.3 Бараа материал

Бараа материалын дансны үлдэгдэл оны эхэнд 279.0 сая төгрөг, оны эцэст 367.1 сая төгрөг болж 88.1 сая төгрөгөөр өссөн нь хүнсний материал 11.9 сая, аж ахуйн материал 4.1 сая, эм боох материал 35.1 сая, мал амьтад 13.3 сая, бусад хангамжийн материал 18.3 сая, бэлэн бүтээгдэхүүн 5.4 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Тайлант хугацаанд төсвийн хөрөнгөөр 408.7 сая төгрөгийн бараа материал бэлтгэж, үнэ төлбөргүйгээр 26.4 сая төгрөгөөр нийт 435.1 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, 346.9 сая төгрөгийн материалыг зарцуулжээ.

3.5.4 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл оны эхэнд 8781.3 сая төгрөг байсан бол оны эцэст 9321.1 сая төгрөг болж 539.8 сая төгрөгөөр өссөн нь 38.8 сая төгрөгийн хөрөнгийг худалдан авсан, 652.2 сая төгрөгөөр хандив, үнэ төлбөргүй, шилжүүлэн авсан 63.0 сая төгрөгөөр хөрөнгө нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

Тайлант онд үндсэн хөрөнгө 2,351.1 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь төсвийн хөрөнгөөр үнэ төлбөргүй, хандив, шилжүүлэн авсан зэргээр нэмэгдэж, 117.3 сая төгрөгийн хөрөнгө акталж, 55.2 сая төгрөгөөр үндсэн хөрөнгийн ангилал хооронд шилжүүлсэн зэргээр хасагдсан байна. Санхүүгийн түрээсийн ОХУ-Т17-107 дугаартай гэрээ хийж худалдан авсан 374.5 сая төгрөгөөр үнэлэгдэх Виктор 410 комбайны хөрөнгийн асуудал шийдвэрлээгүй орлого аваагүй байна.

3.5.6 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн эхний үлдэгдэл 149.1 сая, оны эцсийн үлдэгдэл 434.3 сая төгрөг болж 285.2 сая төгрөгөөр өссөн нь ОНХС-ийн хөрөнгө оруулалтын дутуу ажлын санхүүжилттэй холбоотой байна. Тайлант онд үүссэн өглөг дараа оны тайлангаар бүрэн барагдах өглөг байна.

Богино хугацаат өр төлбөрийн 6,1 сая төгрөг нь бараа үйлчилгээний, 2.8 сая төгрөг нь хүмүүст өгөх өглөг, байгууллагад өгөх 425.4 сая төгрөгтэй холбоотой өр төлбөр байна.

Виктор 410 Комбайн 374.5 сая төгрөгөөр худалдан авч 205.1 сая төгрөгийн санхүүжилт олгоод өглөгийн дутуу 169.5 сая төгрөгийг өр төлбөрөөр бүртгээгүй байна. Энэ өглөг дараа оны тайлангийн хугацаанд бүрэн барагдах боломжтой байна.

3.5.7 Цэвэр хөрөнгө, өмч

Засгийн газрын оролцоо дансны оны эхний үлдэгдэл 8801.8 сая төгрөг байсан оны эцэст 9540.2 сая төгрөг тайлант онд 738.4 сая төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүн 738.4 сая төгрөгийн хуримтлагдсан үр дүнгээр өссөн байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 5129.6 сая төгрөгөөр, нийт зарлагыг 5129.6 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Дарви сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны нэгтгэсэн төсвийг аймгийн ИТХ-ын 2020 оны 12 дугаар сарын 17 өдрийн 06 тоот тогтоолоор 5318.6 сая төгрөгөөр

баталсан байна. Тайлант оны орлого давсантай холбоотойгоор 2021 онд 1 удаа тодотгол хийн 2021 оны 08 дугаар сарын 10-ны 02 тоот тогтоолоор нийт 5318.6 сая төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн тодотголыг сумын ИТХ-аар 2021 оны 8 дугаар сарын 30-ны өдрийн 02 тоот тогтоолоор сая төгрөгөөр 8 байгууллага, 2 сангийн төсвийг тодотгож баталжээ.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд 5318.6 сая төгрөгийн төсөв баталснаас 1708.3 сая төгрөгийг улсын төсвөөс, 690.6 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 2836.7 сая төгрөгийг ОНХС-аас санхүүжих, 1.0 сая төгрөгийг өөрийн орлогоос, СХС-ийн зээлийн эргэн төлөлтөөс 50.0 сая төгрөг, ЭМД-ийн санхүүжилтээс 32.0 сая төгрөгөөр санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Хүснэгт 3: Төлөвлөгөө, гүйцэтгэл /сая. Төгрөг/

Байгууллагын нэр	ЭХ ҮҮСВЭР						Хэмнэлт хэтрэлт
	Нийт төлөвлөгөө			Эх үүсвэрийн гүйцэтгэл			
	Санхүүжилт	Өөрийн орлого	нийт	Санхүүжилт	өөрийн орлого	Нийт	
ОН төсөв	690.6	0.6	691.2	684.1	0.8	684.9	6.3
ТЗШ	1,708.3	0.4	1,708.7	1,649.3	0.4	1,649.7	59.0
ЭМД	32.0		32.0	31.4	-	31.4	0.6
ОНХС	1,401.9	1,434.8	2,836.7	1,401.9	1,414.0	2,815.9	20.8
СХС	-	50.0	50.0	-	95.2	95.2	(45.2)
ОНБ дүн	3,832.8	1,485.8	5,318.6	3,766.7	1,510.4	5,277.1	41.5

Эх сурвалж: Дарви сумын ТТЗ-ын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд 1708.3 сая төгрөгийг улсын төсвөөс, 690.6 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 2836.7 сая төгрөгийг ОНХС-аас санхүүжих, 1.0 сая төгрөгийг өөрийн орлогоос, СХС-ийн зээлийн эргэн төлөлтөөс 50.0 сая төгрөг, ЭМД-ийн санхүүжилтээс 32.0 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлж 5277.4 сая төгрөгийн зарлага гаргаж зарцуулсан байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 5277.1 сая мянган төгрөг буюу 98.3 хувьтай байгаа нь ковид-19 цар тахалтай холбоотой хүүхдийн хоол, үдийн цайны зардлууд бүрэн гараагүйтэй холбоотой байна.

Үндсэн үйл ажиллагааны орлого 1.1 сая төгрөгөөр, туслах үйл ажиллагааны орлогыг 1485.8 сая төгрөгөөр батлагдаж гүйцэтгэлээр үндсэн үйл ажиллагааны орлогыг 1.2 сая төгрөг туслах үйл ажиллагааны орлого 1414.0 сая төгрөгөөр, СХС-ийн зээлийн эргэн төлөлт 95.2 сая төгрөгөөр орлого бүрдүүлсэн. Нийт бүрдүүлсэн орлогыг дийлэнх хувийг Хөшөөт хөгжил сангийн орон нутагт хуваарилагдах хөрөнгийн орлого 1414.0 сая төгрөг эзэлж байна.

Дарви сумын ИТХ-ын 2021 оны орон нутгийн төсөв батлах тухай 2021 оны 8 дугаар сарын 12-ны өдрийн 1/02 дугаар тогтоолд Дарви сумын Төвлөрүүлэн захирагчийн тайлант онд 167.9 сая төгрөгийн орлогыг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэхээр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 173.5 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж төлөвлөгөөг 103 хувиар биелүүлсэн байна.

Хүснэгт 4. Сумын татварын орлогын төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/сая.төгрөг/

д/д	Орлогын нэр төрөл	Орон нутгийн татварын орлого	2021.08.30 ны тогтоолоор	Орлогын гүйцэтгэл	Зөрүү
	Нийт орлогын дүн	163.9	167.9	173.5	(5.6)
А	Нийт орлого тусламжийн дүн	163.9	167.9	173.5	(5.6)
Б	Нийт орлогын дүн	163.9	167.9	173.5	(5.6)
В	Суурь орлогын дүн	163.9	167.9	173.5	(5.6)
	Урсгал орлогын дүн	69.5	167.9	173.5	(5.6)
Г	Татварын орлого	69.5	163.9	163.0	0.9
1	Хувь хүний орлогын албан татвар	67.0	67.0	94.9	(27.9)
	Үйл ажиллагааны орлогын татвар	2.0	2.0	30.8	(28.8)
	Хөрөнгийн орлого	44.0	44.0	51.9	(7.9)
	ХХОАТ-ын бусад орлого	21.0	21.0	12.2	8.8
2	Өмчийн татвар	2.5	2.5	56.2	(53.7)
	Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар			14.5	(14.5)
	Бууны албан татвар	2.5	2.5	2.6	(0.1)
	Малын хөлийн албан татвар	-		39.1	(39.1)
4	Бусад орлого	94.4	94.4	11.9	82.5
	Улсын тэмдэгтийн хураамж	2.2	2.2	4.5	(2.3)
	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	1.0	1.0	1.1	(0.1)
	Ус рашааны нөөц ашигласны төлбөр	1.0	1.0	1.0	-
	Газрын төлбөр	86.2	86.2	0.7	85.5
	Байгалийн ургамалын нөөц ашигласны төлбөр	2.5	2.5	2.7	(0.2)
	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын төлбөр	1.5	1.5	1.9	(0.4)
Д	Татварын бус орлого	-	4.0	10.5	(6.5)
	Хүү торгуулийн орлого		4.0	10.5	(6.5)

Эх сурвалж: Дарви сумын ТТЗ-ын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Нийт орлогыг 5.6 сая төгрөгөөр давуулсан. Үүнээс хувь хүний орлогын албан татварыг 27.9 сая, өмчийн орлогыг 14.6 сая, малын хөлийн татвар 39.1 сая, татварын бус орлого 6.5 сая төгрөгөөр давуулж, газрын төлбөр 85.5 сая, хүн амын орлогын албан татварын бусад орлогыг 8.8 сая төгрөгөөр тасалсан байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн тайлангаар Засаг даргын тамгын газар 150.3 сая, ЭМТ 193.6 сая, Ерөнхий боловсролын сургууль 55.2 сая, Соёлын төв 9.1 сая, Хүүхдийн цэцэрлэг 782.6 мянга, ИТХ хурал 18.3 сая төгрөг нийт 427.3 сая төгрөгийн санхүүжилт авч 427.1 сая төгрөг зарцуулж 0,2 сая төгрөгийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлтэй байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Дарви сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны нэгтгэсэн санхүүгийн тайланд тодорхой бус байдал үүссэн, хэрэглэгчдэд хамааралтай дараах асуудлууд байна. Үүнд:

1. Сум хөгжүүлэх сангаас 2011-2021 онуудад олгосон 49 зээлдэгчийн 126.9 сая төгрөгийн зээл олгогдсоноос 1 нас барсан иргэний 1.5 сая, хэдийн төлөлттэй 15 иргэний 38.7 сая, 29 иргэний 88.2 сая төгрөгийн зээлийн төлөх хугацаа хэтэрч байгаа нь сангийн хөрөнгийн эргэцийг удаашруулсан, сангийн хөрөнгийн үлдэгдэл 66.5 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй эргэлтэд орохгүй байгаа нь хөрөнгийн үр өгөөжийг бууруулж байна.
2. Малжуулах төсөл хөтөлбөрт хамрагдсан иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллагуудад санхүүжилт олгоод эргэн төлөх гэрээ байгуулаагүй 30.0 сая төгрөгийн асуудал байна.
3. Виктор 410 комбайныг хөрөнгө орлого аваагүй, хувь хүнтэй гэрээ байгуулан эзэмшүүлж байгаа бөгөөд ямар нэгэн орлого төсөвт төвлөрүүлээгүй байна.

3.8 Аудитын гол асуудал

Дарви сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны нэгтгэсэн санхүүгийн тайланд 2017 онд Виктор 410 комбайныг тариаланчдыг дэмжих зорилгоор Ди Би Эм лизинг ХХК-аас санхүүгийн дамжуулах түрээсийн гурван талт гэрээгээр худалдан авсан 374.5 сая төгрөгийн анхны өртөг бүхий комбайныг данс бүртгэлд хөрөнгө болон өр төлбөрөөр тусгаагүй байтлаа 2020 онд 205.1 сая төгрөгийг сумын орон нутгийн хөгжлийн сан, Хөшөөт хөгжил сангийн эх үүсвэрээс төлбөр барагдуулсан боловч НББ-ийн холбогдох бүртгэл тооцоо хийгээгүй, түүнчлэн комбайн ашиглалтын үйл ажиллагаанд зарцуулж буй хөрөнгө, бүрдүүлж буй орлогын бүртгэл тооцоололд хэрэгжүүлсэн хяналт байхгүй

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасны дагуу тус байгууллагын 2021 оны Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийг хяналаа.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих мэдээллийг бүрэн оруулаагүй, 40 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн, батлагдсан төсөв, хагас жилийн санхүүгийн тайлан, дараа жилийн төсвийн төсөл, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн төсвийн хөтөлбөр, зориулалтын батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, хэтрэлт хэмнэлтийн шалтгаан тайлбарыг бүтэн жилээр, хагас жилээр, улирал бүрээр мэдээлэх мэдээллийг огт оруулаагүй байна.

Аймгийн хэмжээнд сум хөгжүүлэх сангийн Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийг мэдээлэх тусгай цэсгүйгээс тайлант онд орсон орлогын гүйлгээг мэдээлээгүй, зарлагын

гүйлгээ гаргаагүй байна. Мэдээлээгүй болон дутуу мэдээлсэн мэдээллийг аудитын явцад бүрэн оруулсан.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцээгүй байна гэж дүгнэлээ.

Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 556.5 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 286.0 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах албан шаардлага, 270.5 сая төгрөгийн 4 алдаа, зөрчилд зөвлөмж өгсөн байгааг 70% хэрэгжүүлэн ажилласан байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар хөрөнгийн зардал, ковид-19 цар тахал, шүлхий өвчинтэй холбоотой зардлууд, ЭМТ-ийн оношлуур болон шатахууны зардлын зарцуулалт, үндсэн хөрөнгө, ОНХС-ийн хөрөнгөөр хийгдсэн ажилтай холбоотой асуудлыг авч үзэх нь зүйтэй байна.

3.12 Харьяа байгууллагуудын аудитын дүнгийн талаар

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 6 төсвийн байгууллага, 2 тусгай сан нийт 8 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 3 байгууллагыг аудитад хамруулан дүгнэлт гаргаж 5 тайланг түүвэрт хамруулсан байна.

Аудитад хамрагдсан харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд “Зөрчилгүй”-2 (Дарви сумын Хүүхдийн цэцэрлэг, Эрүүл мэндийн төв), “Хязгаарлалттай” 1 (Ерөнхий боловсролын сургууль) нийт 3 дүгнэлт гаргасан байна.

Дарви сумын ТТЗ-ын нэгтгэлд хамрагдсан төсвийн шууд захирагчдын 2021 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 584.5 сая төгрөгийн 14 алдаа зөрчил илэрч, 192.6 сая төгрөгийн 3 алдааг залруулсан байна.

Залруулагдаагүй 391.9 сая төгрөгийн алдаа зөрчлөөс 0.9 сая төгрөгийн алдаа зөрчилд 1 төлбөрийн акт тогтоон, 32.5 сая төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгуулах 1 албан шаардлага өгч 358.5 сая төгрөгийн 9 алдаа зөрчилд зөвлөмж өгөгдсөн байна. Нийт алдаа зөрчил, шийдвэрлэлтийг хүснэгтээр харуулбал:

№	Байгууллагын нэр	Нийт илэрсэн алдаа зөрчил		Үүнээс залруулсан		Хүснэгт -5 /сая.төг/					
						Үүнээс: Залруулаагүй алдаа, зөрчлийн шийдвэрлэлт					
						Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
тоо	дүн	тоо	дүн	тоо	дүн	тоо	дүн	тоо	дүн		
2	Сургууль	3	270.7							3	270.7
3	Цэцэрлэг	3	12.8	2	10.4					1	2.4
4	ЭМТ	8	301.0	1	182.2	1	0.9	1	32.5	5	85.4
		14	584.5	3	192.6	1	0.9	1	32.5	9	358.5

Эх сурвалж: Дарви сумын ТТЗ-ын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

4. Нэгтгэсэн тайлангийн аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 1278.3 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 225.3 сая төгрөгийн 4 алдааг залруулж, 15.4 сая төгрөгийн алдаа зөрчилд 2 төлбөрийн акт, 525.1 сая төгрөгийн зөрчилд 3 албан шаардлага, алдаа зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 512.5 сая төгрөгийн 8 зөвлөмж өглөө.

4.1 Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

1. Виктор 410 комбайн 410.0 орчим сая төгрөгөөр худалдан авах гэрээ байгуулж 205.1 сая төгрөгийн санхүүжилт олгосон үлдээгдлийг өр төлбөрт тусгагдаагүй, хөрөнгө орлого аваагүй, хувь хүнтэй гэрээ байгуулан эзэмшүүлж байна. Санхүүжилтийг урьдчилж гарсан зардлаар бүртгээгүй 205.1 сая төгрөг,
2. Ажилтан албан хаагчдын хувийн унаанд шатахуун олгож албан хэрэгцээнд зарцуулдаг болон Засаг даргын ХОА 55-02 дугаарын УАЗ ПАТРИОТ маркын авто машинд шатахуун олгосон нь жолоочийн тооцоог үнэн зөв бодож хянаагүй, явсан албан хаагчаар гарын үсэг зуруулж баталгаажуулаагүй шатахуун авч явсан ажлын тайлангүй, замын хуудас дутуу 19.9 сая төгрөг,
3. Өөрийн хөрөнгөөр худалдан авсан тенгийг орлогод бүртгэж аваагүй 300.0 мянган төгрөг,
4. ЗДТГ нь шилэн дансны цахим системд оруулбал зохих мэдээллийг цаг хугацаанд нь үнэн зөв, иж бүрэн мэдээлээгүй орлого, зарлагын мэдээлэл, төсвийн гүйцэтгэлийн хэтрэлт, хэмнэлт, тайлбар, санхүүгийн тайлан, зөвлөмжийн хэрэгжилт, аудитын дүгнэлт оруулаагүй байгааг залруулан мэдээлсэн

Шийдвэрлэсэн нь: Шалгагдагч байгууллагын төсвийн захирагч, нягтлан бодогч нарт асуудлын бүртгэлээр танилцуулан 225.3 сая төгрөгийн залруулга хийсэн болно.

4.2 Төлбөрийн акт

4.1.1 Мөнгөн хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Санхүүгийн хяналт аудитын албаны 2021 оны 02 дугаар сарын 03-ны өдрийн 35-1/09 тоот албан тоотоор ЗДТГ-ын дарга, нягтлан бодогч, нярав нараар төлүүлэх төсвийн орлого болгох тухай төлбөрийн актыг байгууллагын нэмэлт данснаас төлж барагдуулсан, сахилгын шийтгэл оногдуулсан ажилтанд ур чадварын нэмэгдлийг 20 хувиар олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1-д "Төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах", 16 дугаар зүйлийн 6.4.1.төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 13 дугаар зүйлийн 13.6-д "анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн", 20 дугаар зүйлийн 20.2.5. "Дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянаж ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан баталгаажуулах" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвөөс актын төлбөр төлснийг төсөвт буцаан төвлөрүүлэх 3.2 сая төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоох

4.1.2 ОНХС-ийн зарцуулалттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Гэрээний үүргээ биелүүлээгүй урьдчилж авсан санхүүжилтийн гүйцэтгэлийн тайлан байхгүй, гүйцэтгэлийн явцын хяналт хэрэгжүүлээгүй, гэрээ сунгаагүй, алданги тооцоогүй, ЗХЗ-ийг суутгаж аваагүй зөрчил илэрлээ. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20.1.1-д "Нягтлан бодох бүртгэлийн анхан шатны баримт, холбогдох бусад баримт бичиг, мэдээ, мэдээллийг тогтоосон хугацаанд шаардан гаргуулах", Төсвийн тухай хуулийн 5-р зүйлийн 5.1.2-д "төсвийн иж бүрэн, үнэн зөв байдлыг хангасан байх, гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Захиалагчийн хяналтын зардал суутгаагүй, гэрээний үүргээ биелүүлээгүй 12.2 сая төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоох

4.3 Албан шаардлага

4.1.3 СХС-ийн зээлтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: СХС-ийн насжилт өндөртэй авлага шийдвэрлээгүй, авлагын үр дүн буурсан, тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй 88.2 сая төгрөг, сангийн зээлийн журам зөрчин 10.0 сая төгрөгийн зээл гаргасан зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Зээлдэгчтэй байгуулсан гэрээний 7.2.4-д "Зээлийн эргэн төлөлт, хүүгийн орлогыг сангийн дансанд төвлөрүүлнэ", 8.2-д "Зээлдэгч зээлийн төлбөрийг сар бүрийн төлбөрийн хуваарийн дагуу төлнө", 9.2-д "Зээлдэгч гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй дараах тохиолдолд Зээлдүүлэгч гэрээг цуцалж, зээл, хүү нэмэгдүүлсэн хүүгийн төлбөрийг үл маргах журмаар төлүүлнэ. Үүнд: 9.2.1-д "Зээлийн гэрээний 3.2-т зааснаас өөр зориулалтаар ашигласан", 9.2.2-д "Зээлийн гэрээгээр тохиролцсон хуваарийн дагуу төлбөрөө бүрэн төлөлгүй 60 хоног хугацаа хэтэрсэн", 9.2.4-д "Гэрээгээр хүлээсэн үүргээ 2-оос дээш удаа зөрчсөн, эсвэл 15 дээш хоногоор хугацаа хэтрүүлсэн бол", ХХААХҮС-ын 2021.07.06-ны 01/2191 тоот чиглэл" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Авлага барагдуулах албан шаардлага бичих

4.1.4 Төсвийн орлого бүрдүүлэлттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт. Тайлант онд сумын татварын орлогыг бодитой төлөвлөөгүйгээс малын тоо толгойн албан татварын орлогыг төлөвлөөгүй орлого бүрдүүлсэн, орлого бүрдүүлэхээр төлөвлөсөн газрын төлбөрийн орлогыг бүрэн оруулаагүй 85.5 сая төгрөгөөр тасалсан нь байцаагч нарын ажлын хариуцлага сул байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.8-д "Сум, дүүргийн төсвийн татварын орлого дараах орлогоос бүрдэнэ:", 23.8.15-д "малын тоо толгойн албан татвар", 6-р зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийн орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх, ИТХ-аар батлуулах, хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах албан шаардлага бичих

4.1.5 ОНХС-ийн зарцуулалттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Ажлаа дутуу хийсэн, зарим ажлууд зураг төсөв байхгүй, хүлээн авсан комиссын гарын үсэг дутуу, мэргэжлийн байгууллагын дүгнэлтгүй, малжуулахаар өгсөн санхүүжилтийн эргэн төлөлт тодорхой бус 341.4 сая төгрөгийн зөрчил илэрлээ. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5-р зүйлийн 5.1.2-д "төсвийн иж бүрэн, үнэн зөв байдлыг хангасан байх, ОНХС-ийн үйл ажиллагааны журмын 11-р зүйлийн 11.1-д "ОНХС-ийн хөрөнгөөр санхүүжүүлсэн хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээний төлөвлөлт, гүйцэтгэл, зарцуулалт, тайлагналт, бүртгэл, хяналт болон эцсийн үр дүнг тухайн шатны төсвийн ерөнхийлөн захирагч бүрэн хариуцна" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах албан шаардлага бичих

4.4. Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

4.1.6 ОНХС-ийн зарцуулалттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Байгууллагуудын нэмэлт дансаар хийсэн санхүүжилтийн баримт байхгүй, хүлээн авсан актаар баталгаажаагүй, зарим хөрөнгө орлого аваагүй 271.9 сая

төгрөгийн зөрчил илэрлээ. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн 13 дугаар зүйлийн 13.7-д "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно", ОНХСан-ийн үйл ажиллагааны журмын 4-р зүйлийн 4.2.5-д "Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн байгууллагаас бусад улсын төсвийн байгууллагын хөрөнгийн зардал", Төсвийн тухай хуулийн 5-р зүйлийн 5.1.2-д "төсвийн иж бүрэн, үнэн зөв байдлыг хангасан байх" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж Анхан шатны баримтгүй ажил гүйлгээ хийхгүй байх, и-баримтыг хавсаргах, хөрөнгө бүрэн орлого авах

4.1.7 Төсвийн зарлагатай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: ИТХ-нь Засгийн газрын тогтоолын хэрэгжилтийг хангаж батлагдсан төсөвт зардлын дүнд 10-аас доошгүй хувийн хэмнэлт гаргаж ажиллаагүй батлагдаагүй орон тоон дээр эрхлэгч эмчид нэмэгдэл цалин олгосонтой холбоотой 45.0 сая төгрөгийн 3 зөрчил илэрлээ. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6-р зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", ЗГ-ын 2021/02/17-ны 43 тоот "төсвийн хэмнэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай" тогтоолын 1.3, 1.6, 1.8, 1.9 дэх заалтуудтай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах

4.1.9 Бараа материалын тайлан, тооллоготой холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: И баримт болон анхан шатны баримт дутуу ажил гүйлгээг хийсэн бараа материалын тайлан гаргалт хангалтгүй 142.9 сая төгрөгийн 2 зөрчил илэрлээ. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1-д "Төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах" 20 дугаар зүйлийн 20.2.6-д "Эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж Бараа материал худалдан авсан тухай бүрд нярваар орлого авхуулж, зарлагагдахдаа нярав нь албан хаагчдаар шаардах хуудас бүрэн бичүүлж дарга, нягтлан бодогчоор хянуулж зөвшөөрсөн тохиолдолд олгож хэвших, Бараа материалын тооллогыг үнэн зөв бүрэн хэрэгжүүлэх

4.1.10 Шилэн данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Шилэн дансны мэдээллийг бүрэн мэдээлээгүйтэй холбоотой 52.7 сая төгрөгийн зөрчил илэрлээ. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1-д "Төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах" Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн шилэн дансны зарчим, 6 дугаар зүйлийн шилэн дансны мэдээлэл заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж Шилэн дансны тухай хуулийг хэрэгжүүлэн ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 06 дүгээр сарын 25-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. ТТЗ-ын тайлангаар болон түүврийн байгууллагуудын аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

Хүснэгт – 6

/сая. төгрөгөөр/

д/д	Байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Дарви ТТЗ	2	290.6	1	205.1			1	85.5		
2	Дарви ЗДТГ	7	202.7	3	20.2	1	3.2	-	-	3	179.3
3	Дарви ИТХ	1	6.1							1	6.1
4	Дарви сумын Соёлын төв	3	55.2	-	-					3	55.2
5	Дарви сумын ОНХС	3	625.5			1	12.2	1	341.4	1	271.9
6	Дарви сумын СХС	1	98.2					1	98.2		
	Дүн	17	1,278.3	4	225.3	2	15.4	3	525.1	8	512.5

ХОВД АЙМГИЙН ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР